

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w listopadzie 2022 r.

29.12.2022 r.
Nr 11/2022

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2022 r. nie zmieniło się w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrosło natomiast w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku.
- W końcu listopada 2022 r. liczba bezrobotnych zwiększyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmniejszyła się natomiast w porównaniu z listopadem 2021 r. Stopa bezrobocia rejestrowanego była wyższa niż przed miesiącem, niższa natomiast niż przed rokiem.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2022 r. zmniejszyło się w stosunku do poprzedniego miesiąca, wzrosło w porównaniu z listopadem 2021 r.
- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 3 kwartale 2022 r. wzrosły w skali roku.
- Ceny głównych produktów rolnych w skupie były wyższe w skali roku. W skali miesiąca ceny skupu ziemniaków, żywca rzeźnego drobiowego i mleka były wyższe, natomiast zbóż i żywca rzeźnego wołowego niższe. Ceny trzody chlewnej w skupie pozostały na tym samym poziomie, co miesiąc wcześniej. W ujęciu miesięcznym ceny targowiskowe ziemniaków były wyższe, natomiast zbóż niższe.
- Produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadła natomiast produkcja budowlano-montażowa.
- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań była większa niż w listopadzie ub.r. Mieszkania przekazali deweloperzy, inwestorzy indywidualni oraz spółdzielnie mieszkaniowe.
- W porównaniu z listopadem ub.r. wzrosła zarówno sprzedaż detaliczna jak i hurtowa.

Spis treści

Rynek pracy.....	5
Wynagrodzenia.....	9
Ceny detaliczne	12
Rolnictwo	12
Przemysł i budownictwo	16
Budownictwo mieszkaniowe.....	18
Rynek wewnętrzny.....	21
Podmioty gospodarki narodowej	22
Koniunktura gospodarcza.....	23
Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim.....	27

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem.
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (*head offices*); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu.
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT.
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Polska klasyfikacja działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
Sekcje	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Działy	
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-)	Oznacza, że zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	Oznacza zupełny brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
Znak (*)	Oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	Oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo warmińsko-mazurskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Olsztynie oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

W listopadzie 2022 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub.r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się, przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia rejestrowanego.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2022 r. ukształtowało się na poziomie 137,3 tys. osób i było wyższe o 0,8% niż przed rokiem (w listopadzie ub.r. – spadek o 1,0%).

W porównaniu z listopadem 2021 r. zatrudnienie wzrosło m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 24,2%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 11,4%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,1%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,3%). Zatrudnienie zmalało m.in. w informacji i komunikacji (o 13,3%) oraz budownictwie (o 1,4%).

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

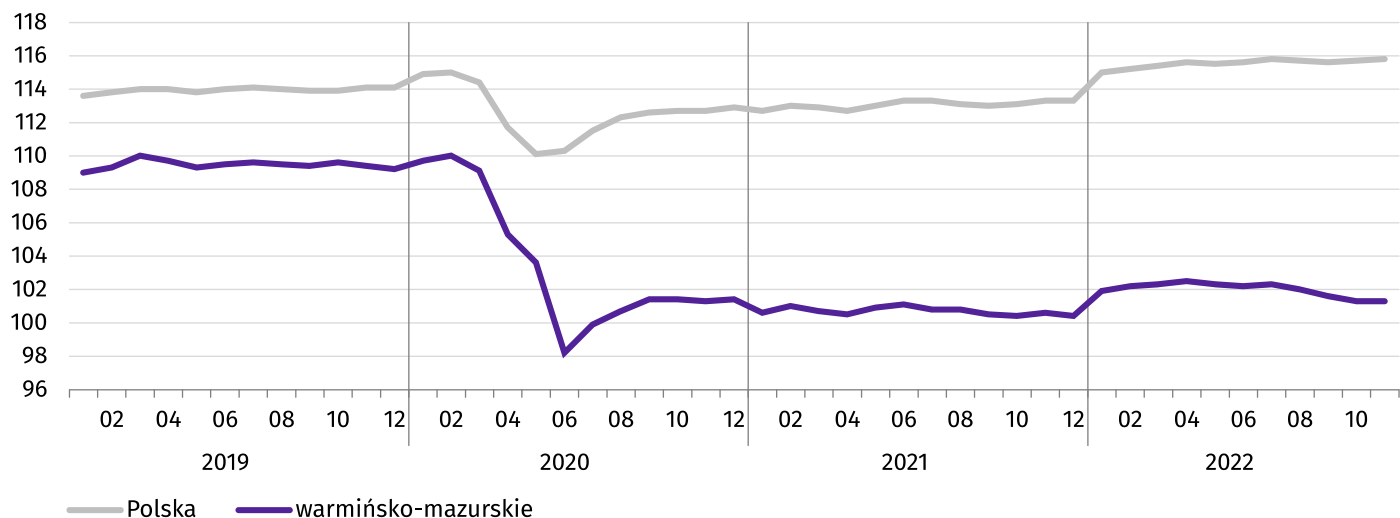
Wyszczególnienie	11 2022		01–11 2022	
	w tys.	11 2021=100	w tys.	01–11 2021=100
Ogółem	137,3	100,8	139,2	102,2
w tym:				
Przemysł	80,5	99,5	81,5	101,0
w tym przetwórstwo przemysłowe	72,7	99,5	73,6	101,2
Budownictwo	10,4	98,6	10,7	100,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	20,1	100,1	20,6	103,5
Transport i gospodarka magazynowa	6,3	106,3	6,4	108,2
Zakwaterowanie i gastronomia	3,4	124,2	3,3	121,1
Informacja i komunikacja	0,9	86,7	0,9	86,1
Obsługa rynku nieruchomości	2,1	101,9	2,2	103,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	2,4	111,4	2,4	112,9
Administrowanie i działalność wspierająca	5,3	108,1	5,4	102,7

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z październikiem 2022 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw nie zmieniło się. Wzrost wystąpił m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,6%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,9%) oraz budownictwie (o 0,2%), spadek natomiast odnotowano w informacji i komunikacji (o 1,0%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,7%) oraz handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 0,4%).

W okresie styczeń–listopad 2022 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 139,2 tys. osób i wzrosło w stosunku do analogicznego okresu 2021 r. (o 2,2%). W skali roku wzrosło zatrudnienie m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 21,1%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 12,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,2%), handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 3,5%), obsłudze rynku nieruchomości (o 3,3%). Spadło natomiast w informacji i komunikacji (o 13,9%).

Wykres 1. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)

W końcu listopada 2022 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych**¹ w urzędach pracy wyniosła 39,8 tys. osób i była wyższa o 0,9 tys. osób (tj. o 2,3%) niż w poprzednim miesiącu oraz niższa o 2,3 tys. osób (tj. o 5,5%) niż w listopadzie 2021 r. Kobiety stanowiły 55,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 57,0%).

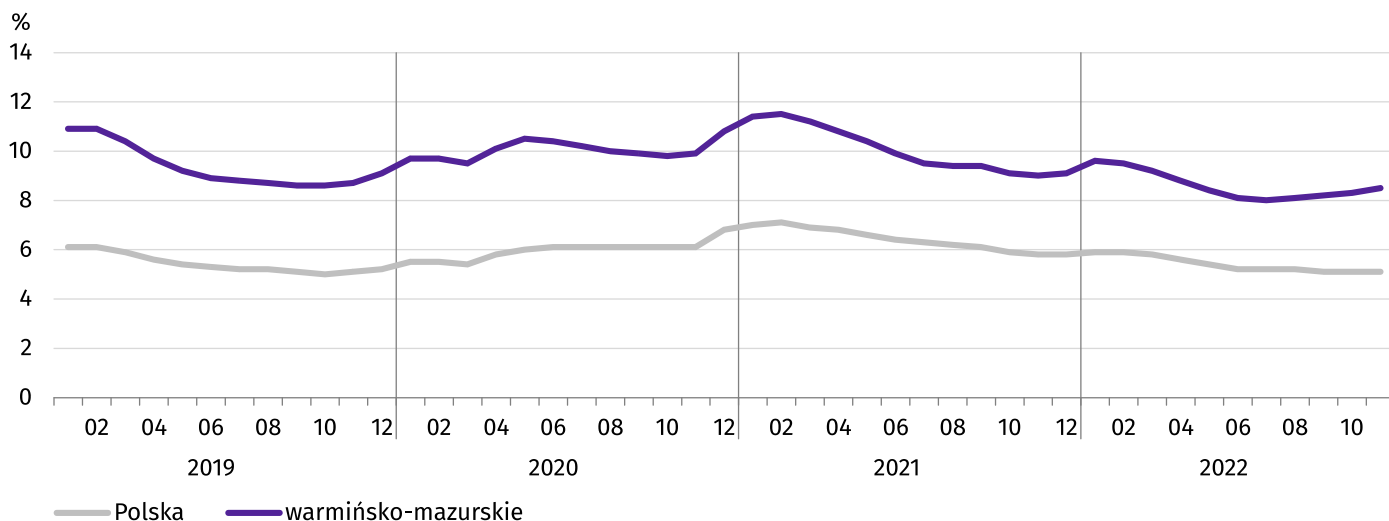
Tablica 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Wyszczególnienie	11 2021	2022	
		10	11
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	42,1	38,9	39,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	5,8	6,8	6,3
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	6,1	6,1	5,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	9,0	8,3	8,5

¹ Z dniem 12 marca 2022 r. (z mocą obowiązującą od 24 lutego 2022 r.) weszła w życie ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, która umożliwia rejestrację w powiatowych urzędach pracy obywatelom Ukrainy w wieku 18 lat i więcej, jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 583, z późn. zm.).

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w końcu miesiąca

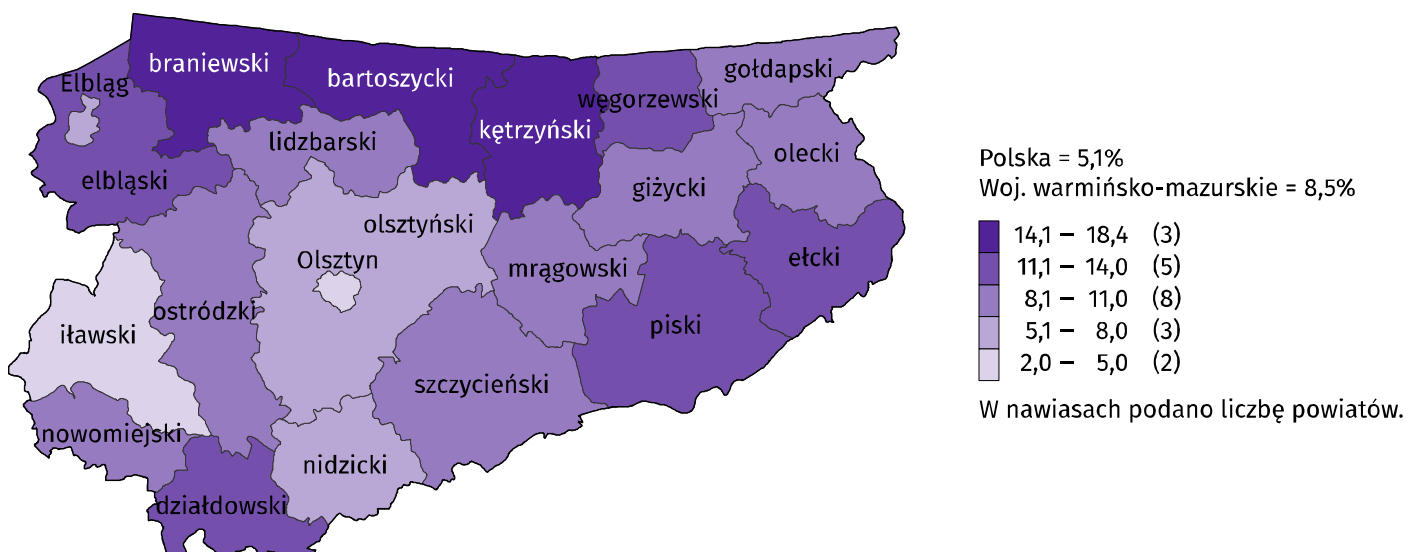

W listopadzie 2022 r. **stopa bezrobocia rejestrowanego** ukształtowała się na poziomie 8,5% i była wyższa niż przed miesiącem o 0,2 p. proc. oraz o 0,5 p. proc. niższa niż rok temu. Stopa bezrobocia w województwie była jedną z najwyższych w kraju.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: bartoszycki (18,4%, wobec 16,0% w listopadzie ub.r.), kętrzyński (18,1%, wobec odpowiednio 17,2%) i braniewski (16,8%, wobec odpowiednio 17,0%), a o najniższej – Olsztyn (2,0%, wobec odpowiednio 2,4%).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2022 r.

Stan w końcu listopada

W listopadzie 2022 r. w urzędach pracy zarejestrowano 6,3 tys. osób bezrobotnych, tj. o 6,2% mniej niż przed miesiącem i o 9,9% więcej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem był niższy niż przed rokiem o 2,7 p. proc. i wyniósł 81,8%. Udział osób dotychczas niepracujących był taki sam jak przed rokiem (10,5%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 1,4.

W listopadzie 2022 r. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 5,4 tys. osób, tj. mniej o 10,2% niż przed miesiącem i o 11,0% mniej niż przed rokiem. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 2,8 tys. osób (przed rokiem 3,2 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmalał w stosunku do listopada 2021 r. (o 0,2 p. proc. do 52,1%). Zmniejszył się również udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,9 p. proc. do 18,1%) oraz udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu osoby bezrobotnej (o 0,3 p. proc. do 5,4%). Udział osób które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy zwiększył się (o 1,1 p. proc. do 8,7%).

W końcu listopada 2022 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 32,5 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem w porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszył się (o 0,9 p. proc. do 81,6%).

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu listopada 2022 r. stanowili 82,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 84,4%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 5,2 p. proc. odpowiednio do 47,9%). Zmniejszył się również udział osób powyżej 50 roku życia (o 1,0 p. proc. do 26,7%). Wzrósł natomiast udział osób do 25 roku życia (o 1,1 p. proc. do 14,0%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,1 p. proc. do 8,2%).

W porównaniu z listopadem 2021 r. zmalała liczba osób długotrwale bezrobotnych (o 14,7%), osób po 50 roku życia (o 8,6%), osób niepełnosprawnych (o 3,6%), wzrosła natomiast liczba osób do 25 roku życia (o 2,3%).

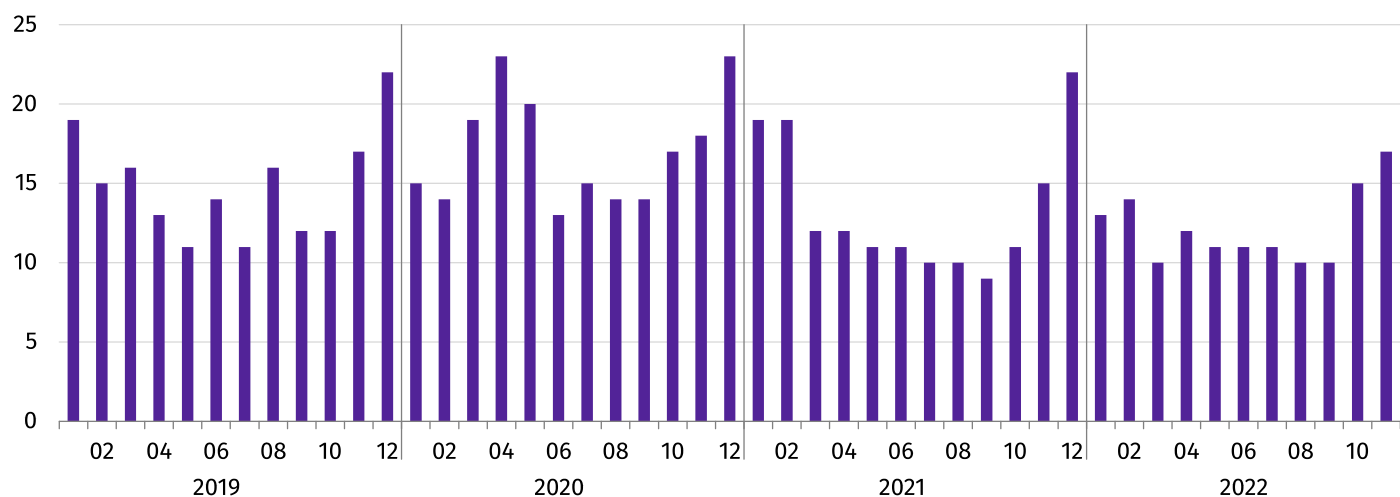
Tablica 3. Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	11 2021	2022	
		10	11
	w % ogółem		
Do 30 roku życia	26,0	26,3	26,1
w tym do 25 roku życia	12,9	14,2	14,0
Długotrwale ^a	53,1	49,0	47,9
Powyżej 50 roku życia	27,7	26,5	26,7
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	20,3	19,9	19,6
Niepełnosprawni	8,1	8,3	8,2

a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W listopadzie 2022 r. do urzędów pracy zgłoszono 2,5 tys. ofert zatrudnienia, tj. o 0,3 tys. ofert mniej niż przed miesiącem i o 0,4 tys. ofert mniej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 17 bezrobotnych (przed miesiącem, jak i przed rokiem 15).

Wykres 3. Bezrobotni na 1 ofertę pracy
Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że na koniec listopada 2022 r. w województwie 7 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 285 pracowników (przed rokiem odpowiednio 20 zakładów, 801 pracowników).

Wynagrodzenia

W listopadzie 2022 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5 367,04 zł i było o 9,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub.r. (przed rokiem wzrost o 10,5%).

W porównaniu z listopadem 2021 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji, m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 20,1%), administrowaniu i działalności wspierającej (13,8%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 13,3%), informacji i komunikacji (o 13,0%), handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 10,5%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 9,7%).

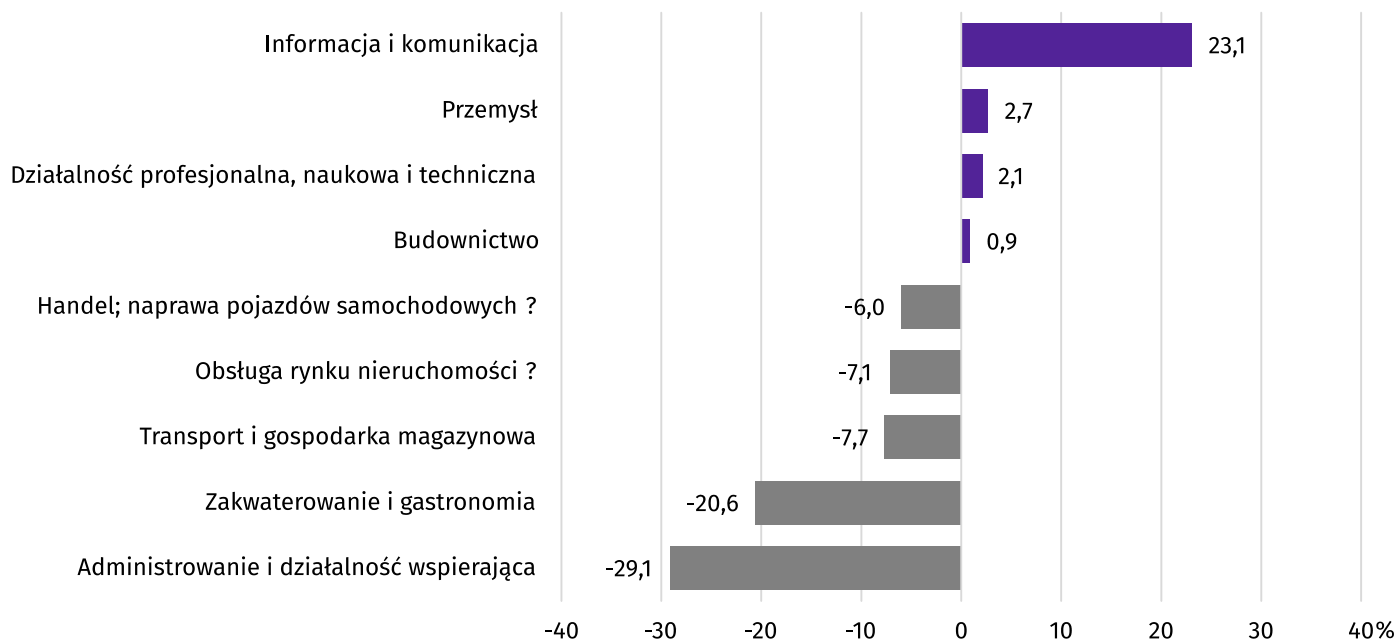
Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	11 2022		01-11 2022	
	w tys.	11 2021=100	w tys.	01-11 2021=100
Ogółem	5 367,04	109,5	5 304,20	110,3
w tym:				
Przemysł	5 509,90	109,7	5 458,88	110,2
w tym przetwórstwo przemysłowe	5 517,68	109,7	5 463,77	110,2
Budownictwo	5 416,50	102,8	5 270,75	104,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	5 044,02	110,5	4 882,67	110,1
Transport i gospodarka magazynowa	4 951,66	120,1	4 775,13	119,5
Zakwaterowanie i gastronomia	4 263,68	103,9	4 422,01	113,1
Informacja i komunikacja	6 607,68	113,0	7 168,31	120,1
Obsługa rynku nieruchomości	4 988,62	96,0	5 143,65	102,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5 480,13	113,3	5 530,92	111,9
Administrowanie i działalność wspierająca	3 805,28	113,8	3 749,39	114,1

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z październikiem 2022 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie ogółem zmniejszyło się. Spadek wystąpił m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,5%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,7%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,6%), wzrost natomiast wystąpił w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,4%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,3%) oraz informacji i komunikacji (o 0,6%).

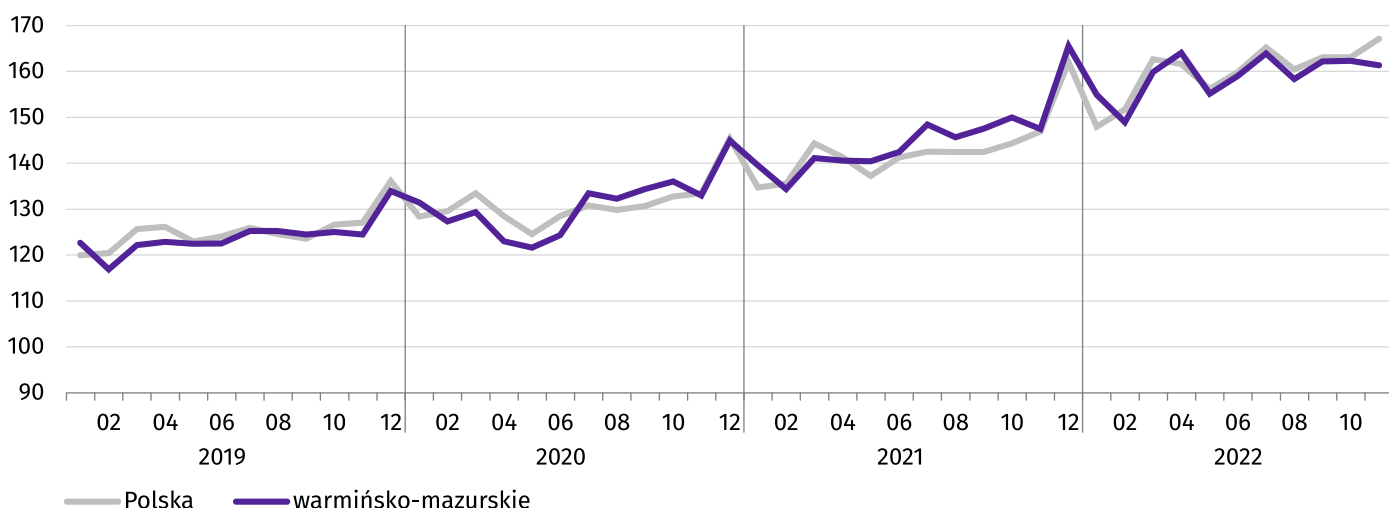
Wykres 4. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach PKD od przeciętnego wynagrodzenia w województwie w listopadzie 2022 r.

W listopadzie 2022 r. wyższe wynagrodzenia w odniesieniu do przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw otrzymali zatrudnieni m.in. w informacji i komunikacji (o 23,1%), przemyśle (o 2,7%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,1%).

W okresie styczeń–listopad 2022 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 5 304,20 zł, tj. o 10,3% wyższym od notowanego w analogicznym okresie 2021 r. W skali roku wzrosły wynagrodzenia m.in. w informacji i komunikacji (o 20,1%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 19,5%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 14,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 13,1%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 11,9%), przetwórstwie przemysłowym (o 10,2%) oraz handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 10,1%).

Wykres 5. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2015=100)

Ceny detaliczne

W 3 kwartale 2022 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie warmińsko-mazurskim wzrosły (o 15,6%, w ubiegłym roku o 5,5%). Wzrost odnotowano we wszystkich grupach. Najbardziej wzrosły ceny związane z mieszkaniem (o 22,1%) i transportem (o 21,0%). Mniejszy wzrost odnotowano w grupie żywność i napoje bezalkoholowe (o 17,3%) oraz rekreacja i kultura (o 11,4%).

Tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku było niższe niż w kraju (o 0,7 p. proc.).

Tablica 5. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie warmińsko-mazurskim

Wyszczególnienie	2021		2022	
	2 kw.	3 kw.	2 kw.	3 kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
Ogółem	104,9	105,5	113,7	115,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,8	104,2	113,9	117,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,5	102,9	105,5	106,8
Odzież i obuwie	100,4	100,6	104,8	105,5
Mieszkanie	105,8	105,4	118,2	122,1
Zdrowie	102,6	102,7	106,3	106,5
Transport	116,7	116,6	126,6	121,0
Rekreacja i kultura	106,1	104,9	108,3	111,4
Edukacja	108,3	105,7	106,2	108,7

Rolnictwo

W listopadzie 2022 r. przeciętne ceny zbóż na rynku rolnym były wyższe w skali roku, natomiast niższe w skali miesiąca. Zarówno w ujęciu rocznym, jak i miesięcznym, wyższe były w skupie ceny ziemniaków, żywca rzeźnego drobiowego i mleka. Ceny ziemniaków także i na targowiskach były wyższe niż miesiąc i rok temu. Ceny skupu żywca rzeźnego wołowego były wyższe w porównaniu z listopadem 2021 r., natomiast niższe w porównaniu z październikiem 2022 r. Ceny trzody chlewnej w skupie były wyższe w ujęciu rocznym, natomiast w ujęciu miesięcznym pozostały na tym samym poziomie.

W listopadzie 2022 r. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 3,9°C i była wyższa od średniej z lat 1991–2020 o 0,6°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 15,4°C (Kętrzyn), a minimalna minus 6,9°C (Kętrzyn). Średnia suma opadów atmosferycznych (7,5 mm) stanowiła 16% normy z wielolecia². Liczba dni z opadami wyniosła w zależności od regionu od 10 do 11.

² Przepiętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Kętrzynie i Olsztynie. Od stycznia 2018 r. IMGW nie prezentuje porównania danych meteorologicznych z normą wieloletnią dla Elbląga.

Pierwsza połowa listopada br. była dość ciepła, bez przymrozków, lokalnie obserwowano niewielkie, przelotne opady deszczu. Odczuwalna była wysoka wilgotność powietrza. Wyraźne ochłodzenie nastąpiło w drugiej połowie miesiąca. Pod koniec drugiej dekady nastąpiły niewielkie opady śniegu, zalegające na polach przez kilka dni.

Tegoroczna jesień sprzyjała rozwojowi roślin, również tych zasianych po optymalnych terminach agrotechnicznych. Warunki agrometeorologiczne były korzystne dla rozwoju i wegetacji. Lokalnie występowały susze, jednak nie wpłynęło to na rozwój wegetatywny roślin. Rośliny osiągnęły prawidłowy pokrój przed spoczynkiem zimowym. Stan plantacji oceniono na zbliżony do roku ubiegłego. Przedłużająca się jesień spowodowała masowe pojawienie się szkodników i chorób grzybowych, zwłaszcza na plantacjach rzepaku. Listopadowe przymrozki nie spowodowały uszkodzeń, gdyż oziminy były dobrze rozwinięte. Ponadto spadki temperatur zahamowały rozwój chorób grzybowych oraz szkodników. Zauważono, że rolnicy zdecydowali się na pozostawienie okrywy roślinnej na zimę w formie międzyplonów ozimych.

Tablica 6. Skup zbóż^a

Wyszczególnienie	07–11 2022		11 2022		
	w tys. t	07–11 2022=100	w tys. t	11 2021=100	10 2022=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	294,5	95,5	38,0	90,5	79,4
w tym:					
pszenica	202,4	100,3	28,0	88,5	76,5
żyto	16,8	75,2	2,1	83,6	118,6

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec–listopad 2022 r. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy o 4,5% niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Mniejszy był skup żyta (o 24,8%), natomiast pszenicy większy (o 0,3%). W listopadzie 2022 r. dostawy zbóż do skupu były mniejsze niż przed miesiącem – łącznie skupiono 38,0 tys. t zbóż, tj. o 20,6% mniej niż w październiku br. W porównaniu z listopadem 2021 r. odnotowano spadek podaży o 9,5%.

Tablica 7. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a

Wyszczególnienie	01–11 2022		11 2022		
	w tys. t	01–11 2022=100	w tys. t	11 2021=100	10 2022=100
Żywiec rzeźny ^b	345,6	98,9	30,7	96,5	90,3
w tym:					
bydło (bez cieląt)	24,7	96,0	2,3	114,7	111,8
trzoda chlewna	110,7	97,5	8,1	90,6	96,0
drób	210,1	100,0	20,3	97,3	86,4
Mleko ^c	851,2	97,9	69,8	99,3	93,2

a W okresie lipiec–listopad bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

Od początku br. skup **żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był mniejszy (o 1,1%) niż w tym samym okresie ub.r. Odnotowano spadek skupu bydła i trzody chlewnej (odpowiednio o 4,0% i o 2,5%). Podaż żywca drobiowego pozostała na tym samym poziomie. W listopadzie br. producenci z województwa warmińsko-mazurskiego dostarczyli do skupu 30,7 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 9,7% mniej niż przed miesiącem i o 3,5% mniej niż przed rokiem. Zarówno w skali miesiąca, jak i roku zmniejszyła się podaż trzody chlewnej i drobiu. Skup żywca wołowego był większy zarówno w ujęciu rocznym, jak i miesięcznym.

Tablica 8. Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych

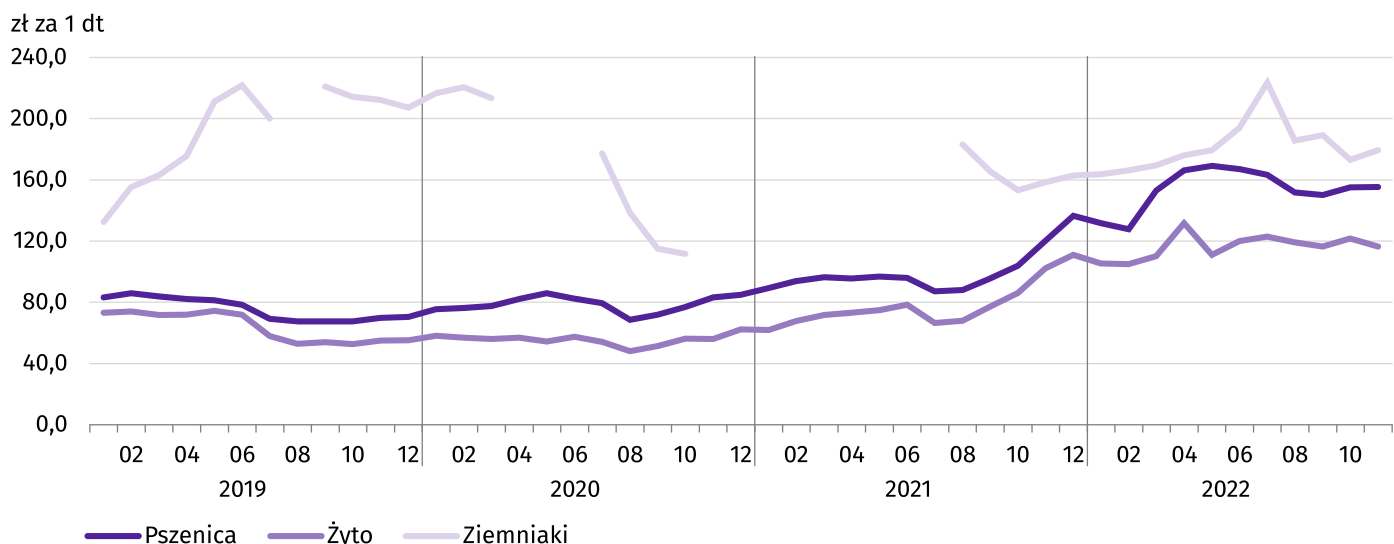
Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach		
	11 2022			01–11 2022		11 2022		
	zł	11 2021= =100	10 2022= =100	zł	01–11 2021=100	zł	11 2021= =100	10 2022= =100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:								
pszenica	155,16	129,2	100,0	153,41	160,5	180,00	151,1	98,8
żyto	116,45	114,1	95,7	116,41	159,9	143,33	159,3	.
Ziemniaki ^b za 1 dt	57,74	194,2	135,3	63,27	145,0	179,26	113,1	103,6
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:								
w tym:								
bydło (bez cieląt)	10,39	124,1	98,3	10,04	134,7	-	.	.
trzoda chlewna	7,25	182,4	100,0	6,36	135,4	-	.	.
drób	8,33	170,2	114,8	7,50	149,4	-	.	.
Mleko za 1 hl	282,12	157,2	102,8	234,56	149,6	-	.	.

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne.

W listopadzie 2022 r., przy wzroście podaży, producenci z województwa warmińsko-mazurskiego uzyskiwali niższe niż przed miesiącem ceny za dostarczoną do skupu za żyto (o 4,3%). Natomiast cena pszenicy pozostała na tym samym poziomie. Na targowiskach w porównaniu z poprzednim miesiącem spadła cena pszenicy (o 1,2%). Od kwietnia 2020 r. utrzymała się tendencja wzrostowa cen skupu pszenicy w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku i żyta od października 2020 r. Średnia cena pszenicy w skupie była wyższa w skali roku o 29,2% i na targowiskach wyższa o 51,1%. Średnia cena żyta w skupie była wyższa o 14,1% od notowanej w listopadzie 2021 r. i na targowiskach wyższa o 59,3%.

W skupie **ziemniaków** w listopadzie 2022 r. zanotowano wzrost cen tego surowca w skali miesiąca i w skali roku. Średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 57,74 zł, tj. o 35,3% więcej niż w październiku 2022 r. i o 94,2% więcej niż w listopadzie 2021 r. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych wyniosła 179,26 zł/dt. W ujęciu miesięcznym cena wzrosła o 3,6% i w ujęciu rocznym wzrosła o 13,1%.

Wykres 6. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków

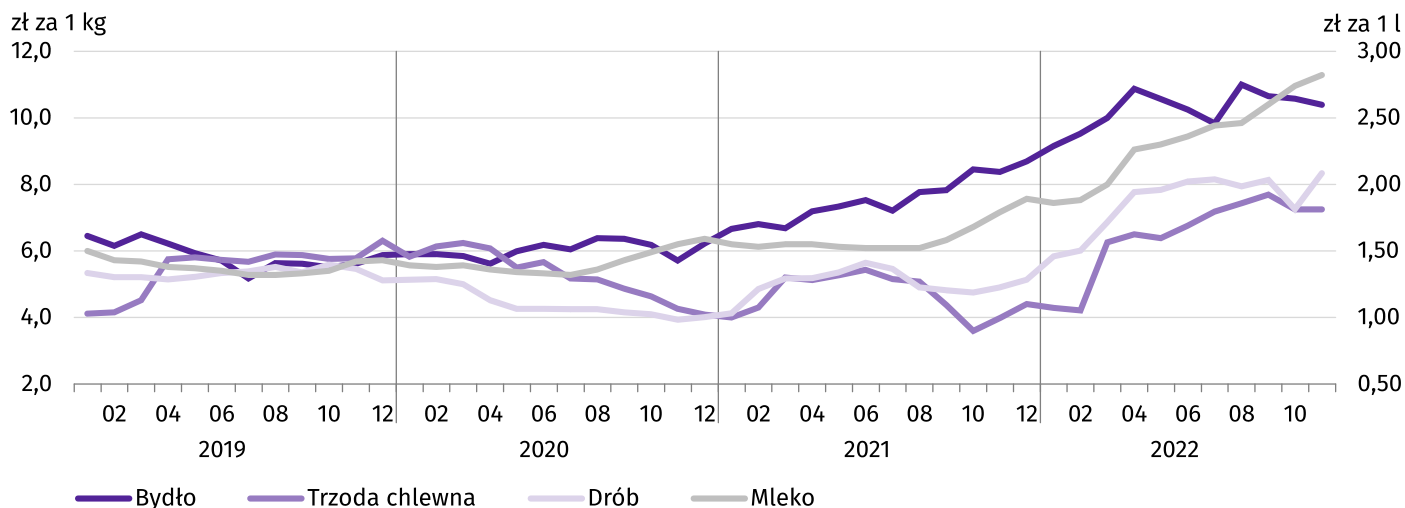

W listopadzie 2022 r. za 1 kg **żywca wieprzowego** w skupie płacono 7,25 zł. Cena ta w skali miesiąca pozostała bez zmian. W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego w skupie były wyższe o 82,4%.

Niewielkie różnice cen żywca wieprzowego w skupie i targowiskowe jęczmienia nie spowodowały zmiany rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z poprzednim miesiącem. W październiku i listopadzie 2022 r. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 4,1 kg jęczmienia na targowiskach.

Podaż **żywca drobiowego** w skupie w listopadzie 2022 r. ukształtowała się na niższym poziomie niż miesiąc temu. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego (osiągając poziom 8,33 zł/kg) wzrosła o 14,8% w odniesieniu do października 2022 r. i w porównaniu z październikiem 2021 r. wzrosła o 70,2%.

Wykres 7. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

W listopadzie 2022 r. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** (osiągając poziom 10,39 zł/kg) w porównaniu z październikiem 2022 r. spadła o 1,7%. W porównaniu z listopadem 2021 r. cena żywca wołowego wzrosła o 24,1%.

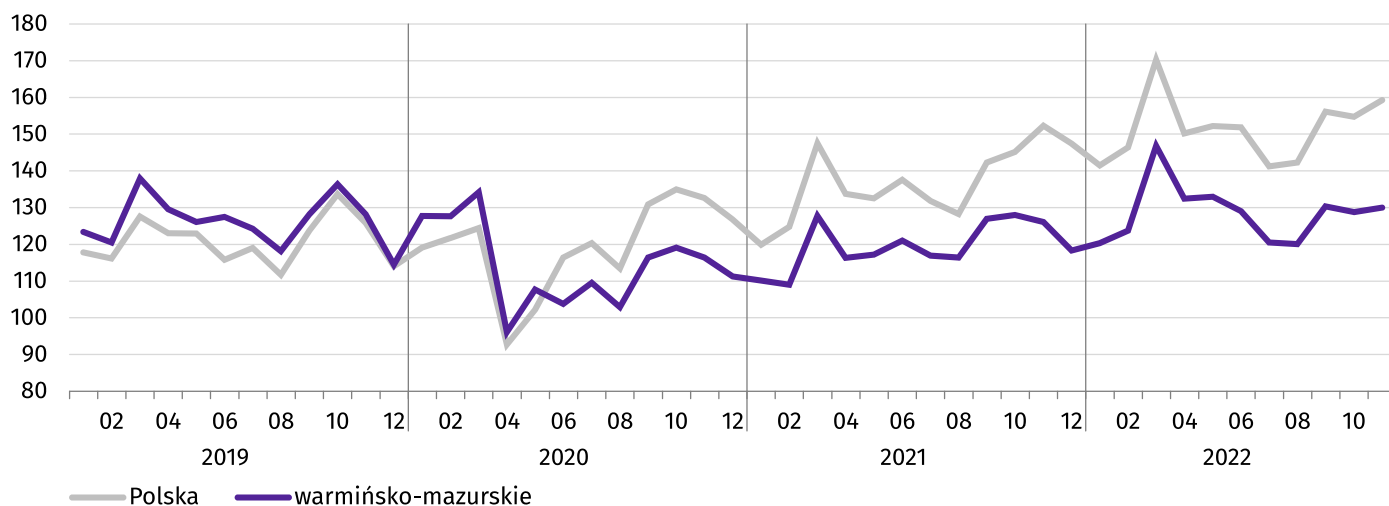
Od początku br. skup **mleka** wyniósł 851,2 mln l i był o 2,1% mniejszy niż w analogicznym okresie 2021 r. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 234,56 zł za 100 l, tj. o 49,6% wyższym niż przed rokiem. W listopadzie br. dostawy mleka do skupu były mniejsze w ujęciu miesięcznym o 6,8% i w ujęciu rocznym mniejsze o 0,7%. Za 100 l mleka płacono średnio 282,12 zł, tj. o 2,8% więcej w porównaniu z październikiem br. W ujęciu rocznym cena mleka wzrosła o 57,2%.

Przemysł i budownictwo

Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 4 439,9 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 3,2% niż w listopadzie ub.r. oraz o 1,0% w stosunku do miesiąca poprzedniego. Wystąpił spadek **produkcji budowlano-montażowej** – w stosunku do ub.r. o 7,5%.

W ujęciu rocznym wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 55,3%), górnictwie i wydobywaniu (o 27,8%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,5%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 1,9%).

Wykres 8. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2015=100; ceny stałe)

Wyższy niż w listopadzie ub.r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 13 (spośród 28 występujących w województwie) działach przemysłu, niższy w 15. Wzrost sprzedaży odnotowano m.in. w produkcji: pozostałego sprzętu transportowego (o 39,8%), wyrobów z metali (o 24,9%), artykułów spożywczych (o 15,0%). Spadek dotyczył m.in. produkcji: mebli (o 16,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 7,1%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 3,9%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 2,9%).

W porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym zwiększyła się o 1,0%. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w listopadzie br. wyniosła (w cenach bieżących) 55,1 tys. zł i była (w cenach stałych) o 3,7% wyższa niż przed rokiem, przy spadku przeciętnego zatrudnienia o 0,5% i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 9,7%.

W okresie styczeń–listopad 2022 r. produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 46 734,1 mln zł i była (w cenach stałych) o 7,1% wyższa niż przed rokiem. W przetwórstwie przemysłowym produkcja sprzedana wzrosła o 7,0%. Wydajność pracy w przemyśle na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 573,7 tys. zł i była (w cenach stałych) o 6,0% wyższa niż przed rokiem.

Tablica 9. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu

Wyszczególnienie	11 2022	01–11 2022	
		analogiczny okres roku poprzedniego=100	w odsetkach
Ogółem	103,2	107,1	100,0
w tym:			
Górnictwo i wydobywanie	127,8	110,9	0,7
Przetwórstwo przemysłowe	101,9	107,0	94,3
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	115,0	120,5	29,6
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	96,1	103,3	9,9
papieru i wyrobów z papieru	95,0	106,8	1,1
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	105,9	105,9	1,3
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	92,9	100,0	17,0
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	97,1	117,3	3,6
wyrobów z metali	124,9	115,6	9,9
urządzeń elektrycznych	91,8	98,7	1,8
maszyn i urządzeń	112,1	122,2	2,1
pozostałego sprzętu transportowego	139,8	127,1	3,8
mebli	83,1	91,0	11,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	155,3	111,6	1,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	106,5	106,9	3,3

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w listopadzie br. wyniosła 477,3 mln zł. Była wyższa o 3,2% niż w listopadzie ub.r. i o 1,4% niższa w porównaniu z październikiem 2022 r. W listopadzie br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 1,4% niższe niż przed rokiem, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 2,8%. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w listopadzie br. wyniosła (w cenach bieżących) 45,9 tys. zł i była (w cenach bieżących) wyższa o 4,7% niż przed rokiem.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 223,6 mln zł i stanowiła 46,9% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 4,8%, a w stosunku do listopada ub.r. spadła o 7,5%. W porównaniu z listopadem 2021 r. spadek produkcji budowlano-montażowej dotyczył działu „roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” (o 32,6%). Wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano w dziale „roboty budowlane specjalistyczne” (o 20,8%) oraz „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (o 2,1%).

Tablica 10. Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	11 2022	01–11 2022	
		analogiczny okres roku poprzedniego=100	w odsetkach
Ogółem	92,5	119,5	100,0
Budowa budynków	67,1	111,3	39,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	102,1	136,7	29,4
Roboty budowlane specjalistyczne	120,8	116,7	31,2

W porównaniu z październikiem 2022 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej dotyczył działu „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (o 32,9%) oraz przedsiębiorstw zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 9,4%). W przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków produkcja budowlano-montażowa spadła o 20,5%.

W okresie styczeń–listopad 2022 r. produkcja sprzedana budownictwa ukształtowała się na poziomie 5 201,1 mln zł i była o 19,2% większa niż w takim samym okresie roku ubiegłego. Wydajność pracy w budownictwie na 1 zatrudnionego w tym czasie wyniosła (w cenach bieżących) 486,7 tys. zł i była (w cenach bieżących) o 19,1% wyższa niż przed rokiem. W województwie produkcja budowlano-montażowa wzrosła w tym czasie o 19,5%. Wzrost produkcji budowlano-montażowej dotyczył wszystkich działów budownictwa. W dziale „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” wystąpił wzrost o 36,7%, w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi o 16,7%, a w przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków o 11,3%.

Budownictwo mieszkaniowe

W listopadzie br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub.r., wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 11,7%). Spadła liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 54,9%) oraz na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 36,6%).

Według wstępnych danych³, w listopadzie br. **oddano do użytkowania** 784 mieszkania, tj. o 82 więcej niż przed rokiem (wzrost o 11,7%). W badanym miesiącu mieszkania do użytkowania przekazali deweloperzy – 450 (57,4% ogółu oddanych mieszkań), inwestorzy indywidualni – 300 (38,3%) oraz spółdzielnie mieszkaniowe – 34 (4,3%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio 65,0%, 34,0%, budownictwo spółdzielcze nie oddało żadnego mieszkania.

Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko-mazurskim w listopadzie br. stanowiły 3,1% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

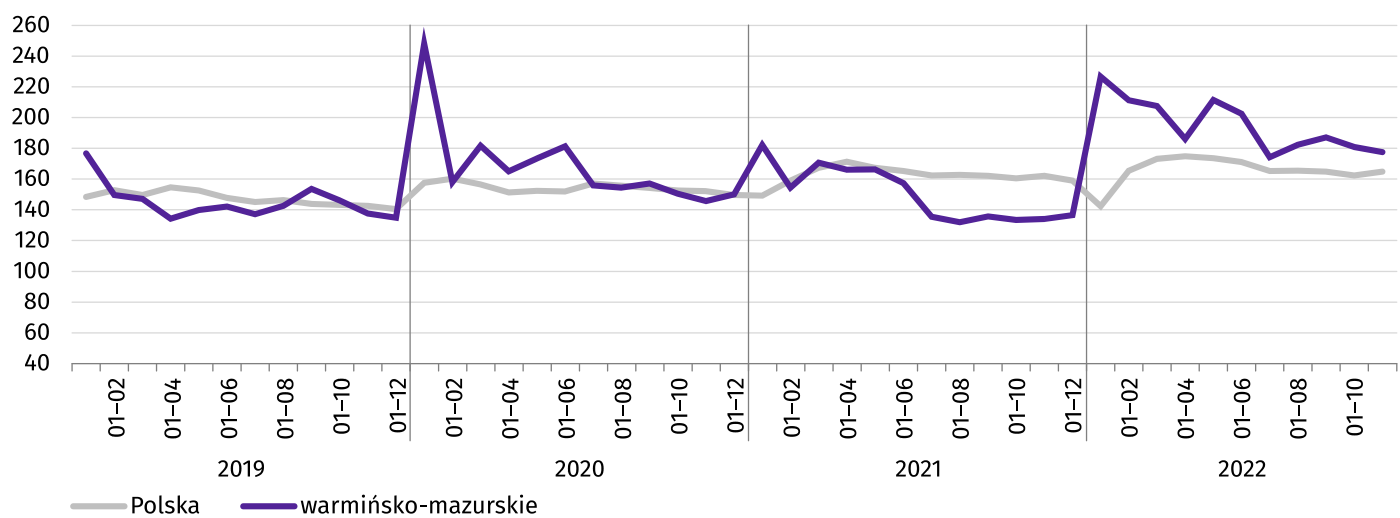
³ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 11. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–listopad br.

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	01–11 2021=100	
Ogółem	6 993	100,0	132,5	84,2
Indywidualne	2 476	35,4	113,7	136,6
Spółdzielcze	34	0,5	154,5	41,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	4 453	63,7	151,2	55,7
Komunalne	4	0,1	4,8	31,8
Spółeczne czynszowe	26	0,4	54,2	52,6

W okresie styczeń–listopad 2022 r. w województwie oddano do użytkowania 6 993 mieszkania, tj. o 1 714 (o 32,5%) więcej niż w analogicznym okresie ub.r. **Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania** oddanego do użytkowania w tym czasie wyniosła 84,2 m² i była o 7,0 m² mniejsza niż przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego w okresie styczeń–listopad 2021 r. Inwestorzy indywidualni oddali mieszkania o ponad 2-krotnie większej przeciętnej powierzchni użytkowej niż deweloperzy. Były to mieszkania o przeciętnej powierzchni użytkowej mniejszej niż w roku ubiegłym.

Wykres 9. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres 2015=100)

Najwięcej mieszkań od początku roku przekazano do użytkowania w Olsztynie (1 387) i powiecie olsztyńskim (1 195). Najmniej mieszkań powstało w powiecie lidzbarskim (44) i kętrzyńskim (46).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie lidzbarskim (161,6 m²). Najmniejsze mieszkania (poniżej 60,0 m²) wybudowano w Olsztynie.

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności^a według powiatów w okresie styczeń–listopad 2022 r.

a Stan w dniu 31 grudnia 2021 r.

W listopadzie br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** 421 mieszkań, tj. o 234 (o 36,6%) mniej niż w listopadzie 2021 r. Z ogólnej liczby pozwoleń wydanych lub zgłoszeń dokonanych, 46,8% dotyczyło budujących mieszkania na sprzedaż lub wynajem, 44,9% inwestorów indywidualnych, a budownictwa społecznego czynszowego 8,3%.

Tablica 12. Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–listopad br.

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	01–11 2021= =100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	01–11 2021= =100
Ogółem	10 110	100,0	103,0	7 314	100,0	96,8
Indywidualne	2 941	29,1	67,0	3 040	41,6	79,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7 103	70,3	133,1	4 113	56,2	112,3
Komunalne	31	0,3	88,6	57	0,8	85,1
Spółeczne czynszowe	35	0,3	145,8	104	1,4	.

W badanym miesiącu (w porównaniu z listopadem 2021 r.) zmniejszyła się liczba **mieszkań rozpoczętych** (o 54,9%, do 202). W listopadzie br. budowę mieszkań rozpoczęli inwestorzy indywidualni (89,1% ogółu rozpoczętych mieszkań) oraz deweloperzy (10,9%).

W okresie styczeń–listopad 2022 r. zarówno wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym jak i wśród mieszkań, których budowę rozpoczęto dominowali deweloperzy.

Rynek wewnętrzny

W listopadzie br. w stosunku do analogicznego miesiąca ub.r. wystąpił (w cenach bieżących) wzrost **sprzedaży detalicznej** (o 9,1%) i **hurtowej** (o 9,8%).

W porównaniu z listopadem ub.r. wzrost sprzedaży detalicznej towarów (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) odnotowano m.in. w grupach: „paliwa” (o 47,9%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 37,7%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 35,3%). Spadek sprzedaży detalicznej dotyczył m.in. grup: „meble, RTV, AGD” (o 36,5%), „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 25,8%), „tekstylia, odzież, obuwie” (o 24,1%).

W porównaniu z październikiem 2022 r. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się o 5,7%. W grupach o największym udziale sprzedaży w województwie, sprzedaż spadła: „paliwa” (o 9,4%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 4,7%), „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (3,9%).

W okresie styczeń–listopad 2022 r. sprzedaż detaliczna była o 9,1% większa niż przed rokiem. Wzrost sprzedaży odnotowano m.in. w grupach: „paliwa” (o 41,0%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 32,9%). Spadek sprzedaży dotyczył m.in. w grup: „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 27,2%), „tekstylia, odzież, obuwie” (o 26,3%).

Tablica 13. Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	11 2022	01–11 2022	
		analogiczny okres roku poprzedniego=100	w odsetkach
Ogółem^a	109,1	109,1	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	74,2	72,8	14,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	147,9	141,0	16,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	137,7	132,9	33,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	107,4	107,3	4,7
Tekstylia, odzież, obuwie	75,9	73,7	5,3
Meble, RTV, AGD	63,5	93,6	4,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	135,3	121,6	4,8
Pozostałe	109,1	116,3	13,6

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w listopadzie br. była większa o 21,0% niż przed rokiem i o 4,1% mniejsza w porównaniu z październikiem 2022 r., a w przedsiębiorstwach hurtowych odpowiednio wzrost o 8,5% i spadek o 14,2%.

W okresie styczeń–listopad 2022 r. sprzedaż hurtowa wzrosła w przedsiębiorstwach handlowych (o 35,4%) i spadła w hurtowych (o 0,7%).

Podmioty gospodarki narodowej

Według stanu na koniec listopada br. w rejestrze REGON wpisanych było 143,9 tys. **podmiotów gospodarki narodowej**⁴, tj. o 2,3% więcej niż przed rokiem.

Liczba zarejestrowanych **osób fizycznych** prowadzących działalność gospodarczą wyniosła 103,7 tys. i w porównaniu z analogicznym okresem ub.r. wzrosła o 2,3%. Do rejestru REGON wpisanych było 17,0 tys. **spółek**, w tym 10,4 tys. spółek handlowych, spółek cywilnych – 6,5 tys. Liczba tych podmiotów w skali roku odpowiednio wzrosła o 3,3%, o 6,0% i spadła o 0,7%.

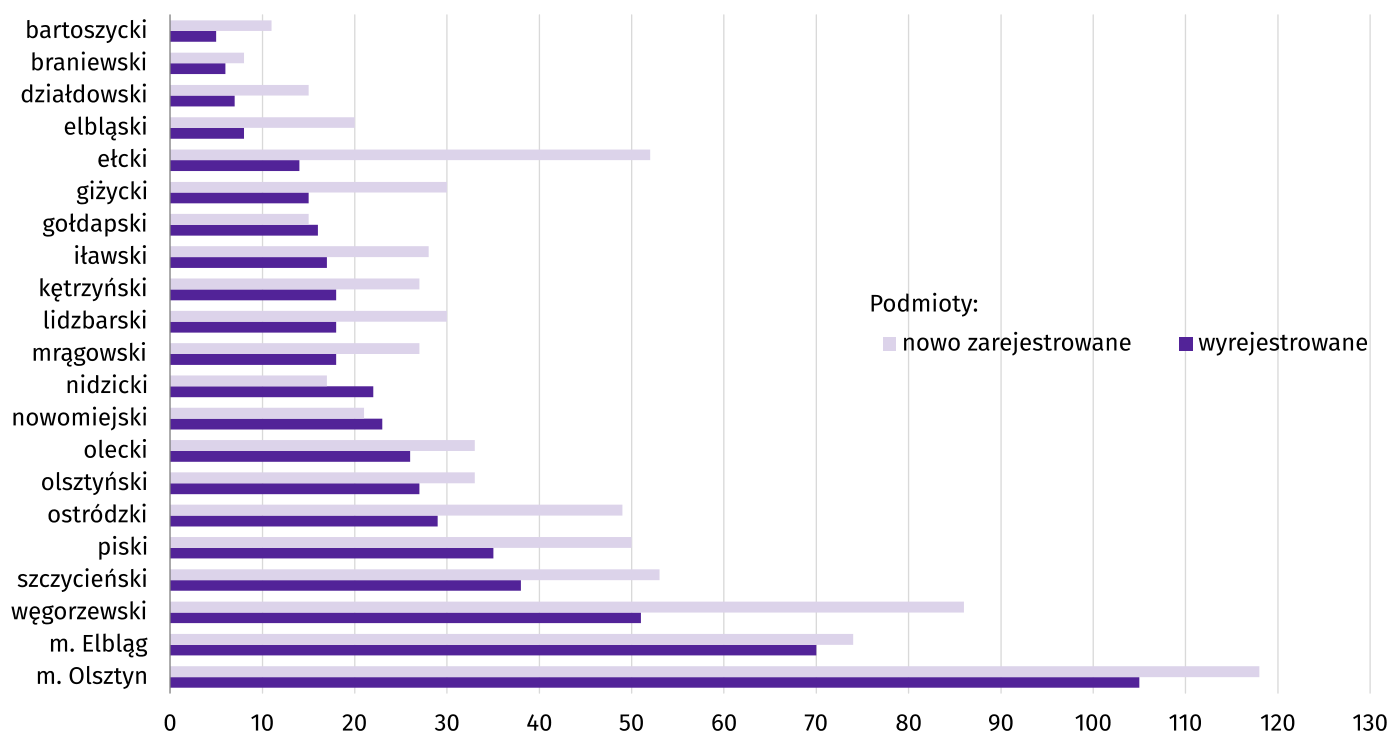
Według przewidywanej liczby pracujących, przeważały podmioty o liczbie pracujących poniżej 10 osób (96,5% ogółu podmiotów). Udział podmiotów o przewidywanej liczbie pracujących 10–49 wyniósł 2,9%, a podmioty powyżej 49 pracujących stanowiły 0,7% wszystkich podmiotów wpisanych do rejestru REGON. W skali roku wzrost liczby podmiotów wystąpił w przedziale liczby pracujących 0–9 (wzrost o 2,5%).

W analizowanym okresie największy wzrost liczby podmiotów odnotowano w sekcjach: informacja i komunikacja (o 14,3%), budownictwo (o 4,9%).

W listopadzie br. do rejestru REGON wpisano 797 **nowych podmiotów**, tj. o 13,7% mniej niż w poprzednim miesiącu. Wśród nowo zarejestrowanych jednostek przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, których wpisano 686 (o 12,6% mniej niż w październiku 2022 r.). Liczba nowo zarejestrowanych spółek handlowych spadła o 24,0% w stosunku do miesiąca poprzedniego, w tym spółek z ograniczoną odpowiedzialnością odnotowano spadek o 20,0%.

W listopadzie br. **wykreślono** z rejestru REGON 568 podmiotów (o 8,0% więcej niż przed miesiącem), w tym 522 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (odpowiednio o 9,0% więcej).

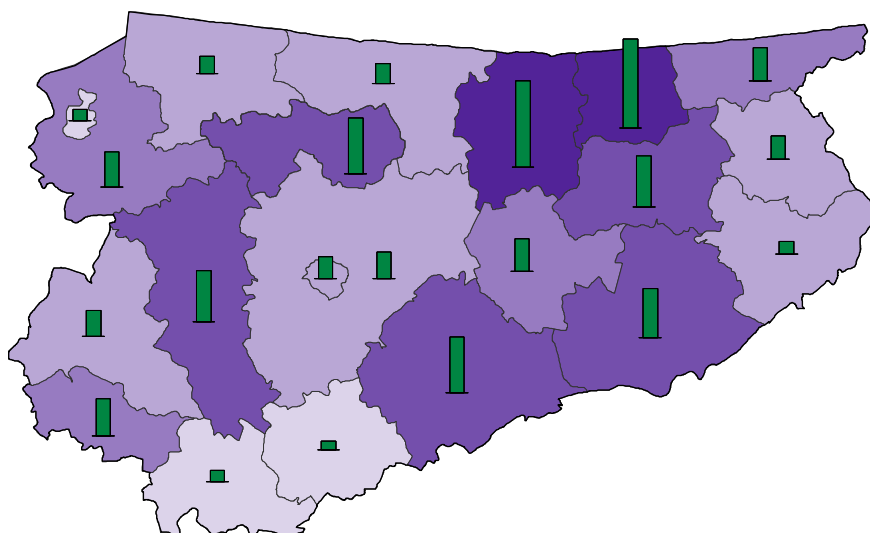
Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w listopadzie 2022 r.

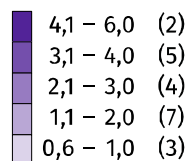
Według stanu na koniec listopada br. w rejestrze REGON 20,0 tys. podmiotów miało zawieszoną działalność (o 2,1% więcej niż przed miesiącem). Zdecydowaną większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (96,5%, wobec 96,4% w październiku 2022 r.).

⁴ Dotyczy osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (bez osób fizycznych prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie).

Mapa 3. Podmioty gospodarki narodowej z zawieszoną działalnością w listopadzie 2022 r.

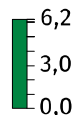

Wzrost/spadek liczby podmiotów z zawieszoną działalnością w stosunku do poprzedniego miesiąca w %

W nawiasach podano liczbę powiatów.

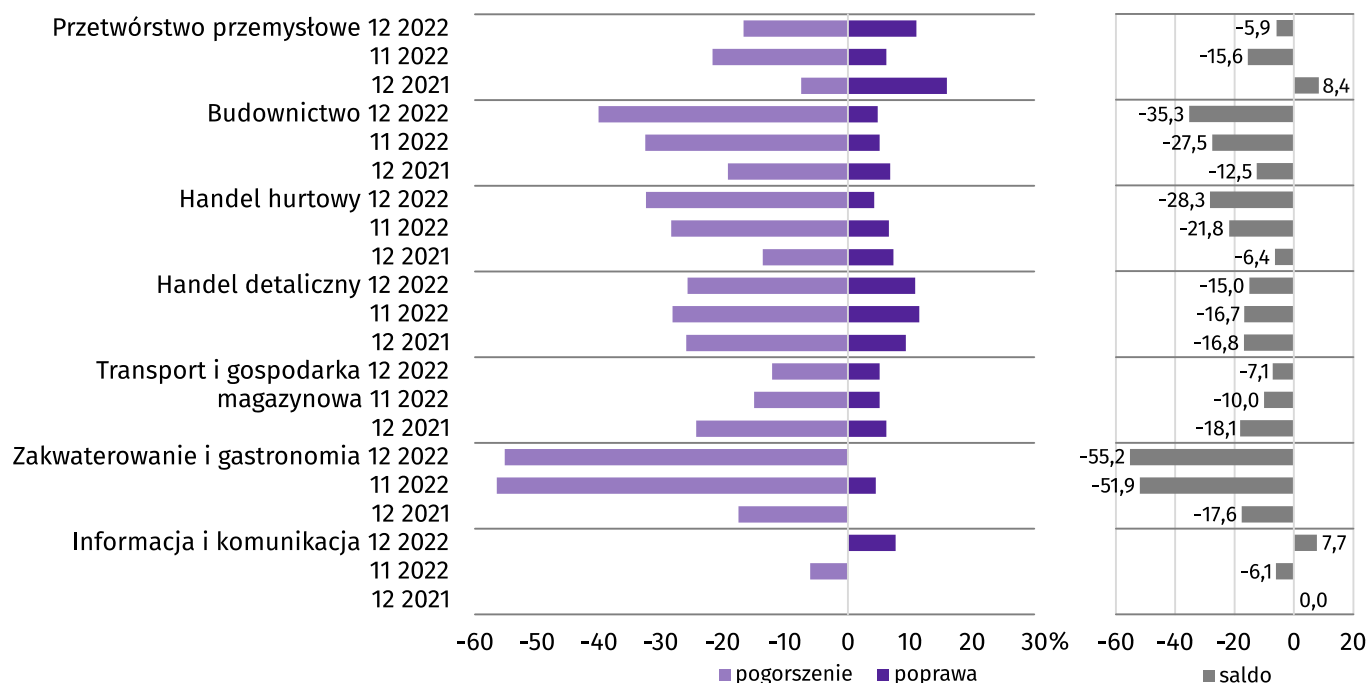
Zmiana liczby osób fizycznych z zawieszoną działalnością w stosunku do poprzedniego miesiąca w %

Koniunktura gospodarcza

W grudniu w większości badanych obszarów oceny koniunktury gospodarczej formułowane przez przedsiębiorców są niekorzystne. W trzech obszarach działalności gospodarczej (budownictwo, handel hurtowy oraz zakwaterowanie i gastronomia) są gorsze niż w listopadzie. Największy spadek wartości ogólnego klimatu koniunktury nastąpił w budownictwie. Jednostki prowadzące działalność w przemyśle, handlu detalicznym oraz w transporcie i gospodarce magazynowej oceniają koniunkturę bardziej optymistycznie niż w poprzednim miesiącu. Jedynie w sekcji informacja i komunikacja ocena ta jest korzystna, po negatywnej sprzed miesiąca.

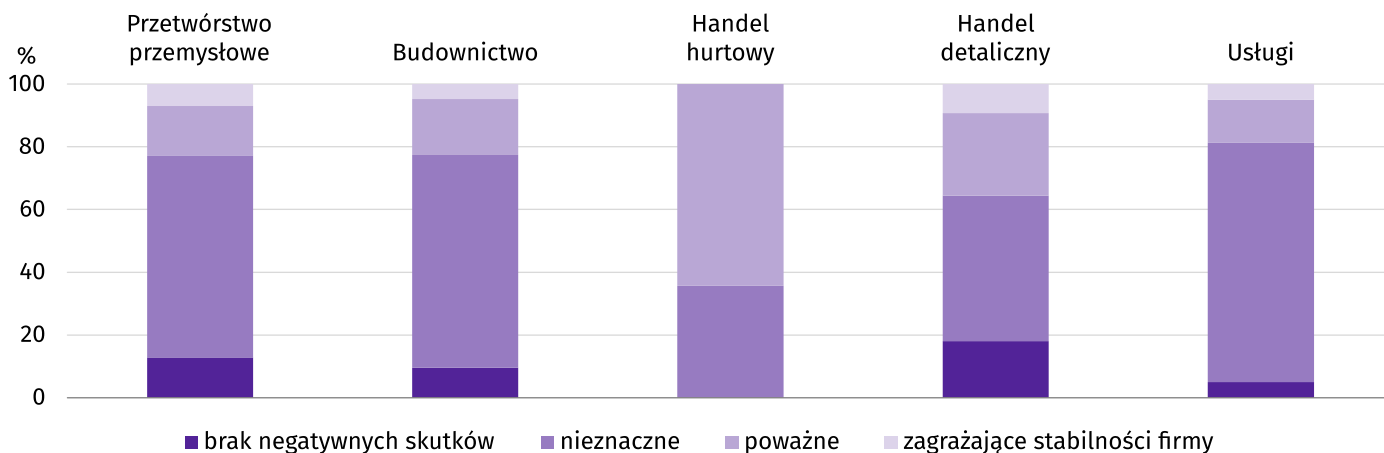
Wykres 11. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury według rodzaju działalności (sekcje i działy PKD 2007)

Wyniki badania dot. wpływu wojny w Ukrainie na koniunkturę gospodarczą⁵ oraz inwestycje

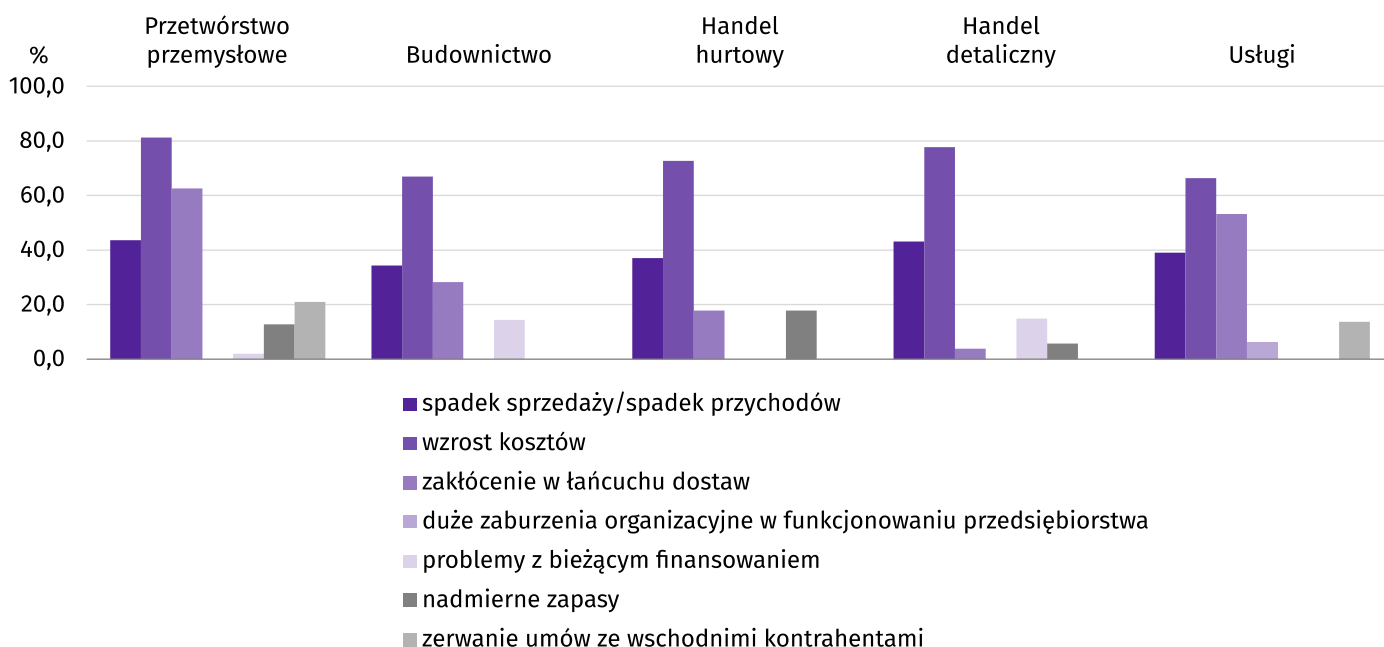
Pytania o wpływ wojny w Ukrainie

Pyt. 1. Negatywne skutki wojny w Ukrainie i jej konsekwencje dla prowadzonej przez Państwa firmę działalności gospodarczej będą w bieżącym miesiącu:

Wśród przedsiębiorców, którzy udzieli odpowiedzi w badaniu najczęściej pojawiły się zdania, że trwająca wojna stanowić będzie w grudniu br. nieznaczne zagrożenie, bądź nie będzie miała negatywnych skutków dla ich firm. Takie opinie wyrażało 81,3% podmiotów prowadzących działalność w usługach, 77,4% w budownictwie, 77,1% w przetwórstwie przemysłowym, 64,4% w handlu detalicznym i 35,7% w handlu hurtowym. We wszystkich badanych obszarach pojawiły się również odpowiedzi wskazujące na poważny wpływ wojny na działalność gospodarczą przedsiębiorstwa. W grudniu odsetek tego typu odpowiedzi był niższy niż w listopadzie w przetwórstwie przemysłowym i budownictwie. Pogorszenie ocen nastąpiło w usługach i handlu detalicznym. Skutki wojny zagrażające stabilności firmy przewiduje 9,2% badanych podmiotów w handlu detalicznym, 7,0% przetwórstwie przemysłowym, 5,0% związanych z usługami i 4,8% firm budowlanych.

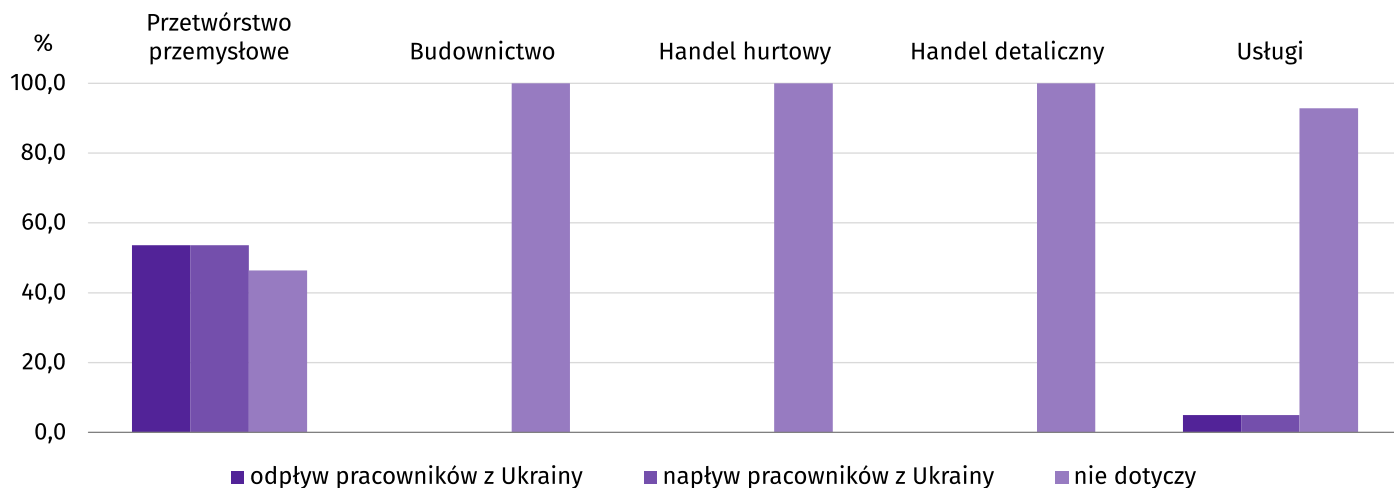
Pyt. 2. Z zaobserwowanych w ostatnim miesiącu negatywnych skutków wojny w Ukrainie najbardziej do Państwa firmy odnoszą się:

⁵ Badanie zostało przeprowadzone od 1 do 10 grudnia na próbie jednostek przemysłowych, budowlanych, handlowych i usługowych. Pytania zostały podzielone na dwie sekcje – pytań dotyczących wpływu wojny w Ukrainie na koniunkturę gospodarczą oraz pytań dotyczących inwestycji. Odpowiedzi na cały dodatkowy blok pytań są udzielane na zasadzie dobrowolności. W poniższej tabeli we wszystkich pytaniach prezentowany jest procent odpowiedzi respondentów na dany wariant. Dane zostały zagregowane zgodnie z metodologią agregacji (ważenia) stosowaną standardowo w badaniu koniunktury gospodarczej.

Przedstawiciele wszystkich badanych rodzajów działalności, oceniając negatywny wpływ wojny w Ukrainie na działalność firmy, najczęściej byli zdania, że powoduje ona wzrost kosztów. Przedsiębiorcy wskazywali również na problem zakłóceń w łańcuchu dostaw. Spadek sprzedaży (przychodów) w największym stopniu dotyczył podmiotów działających w przetwórstwie przemysłowym i handlu detalicznym. Zerwanie umów ze wschodnimi kontrahentami dotknęło 21,0% badanych przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego oraz 13,7% firm usługowych.

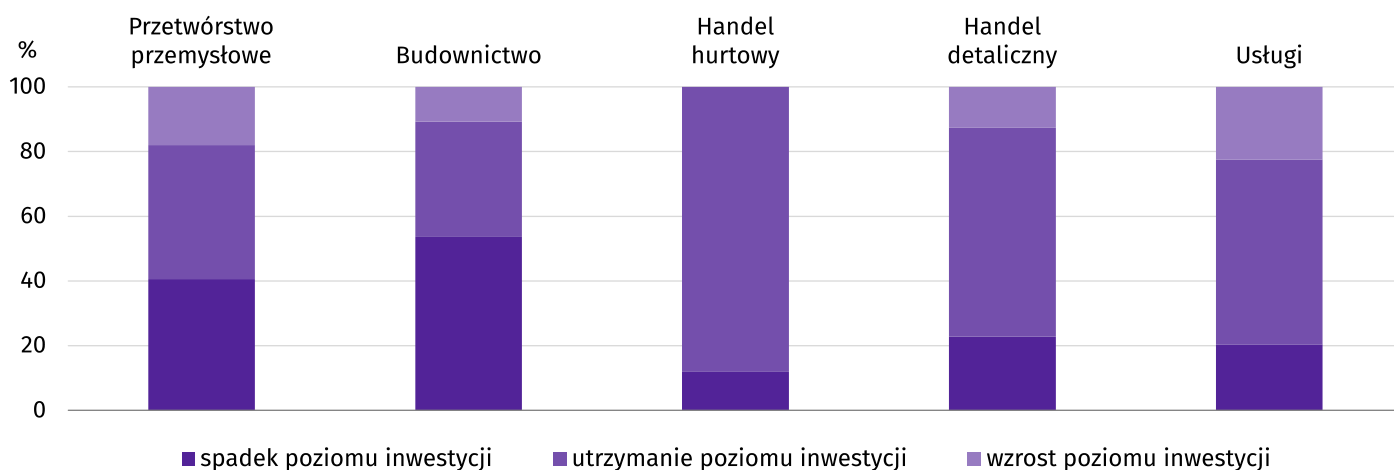
Pyt. 3. Jeżeli w Państwa firmie są zatrudnieni pracownicy z Ukrainy, to czy w związku z wojną w Ukrainie zaobserwowali Państwo w ubiegłym miesiącu:⁶

W ubiegłym miesiącu zaobserwowano odpływ pracowników z Ukrainy w przetwórstwie przemysłowym (dotyczyło to 53,6% firm) i działalności usługowej (5,0%). Napływ dotyczył 53,6% firm przetwórstwa przemysłowego oraz 5,0% działalności usługowej.

Pytania o inwestycje

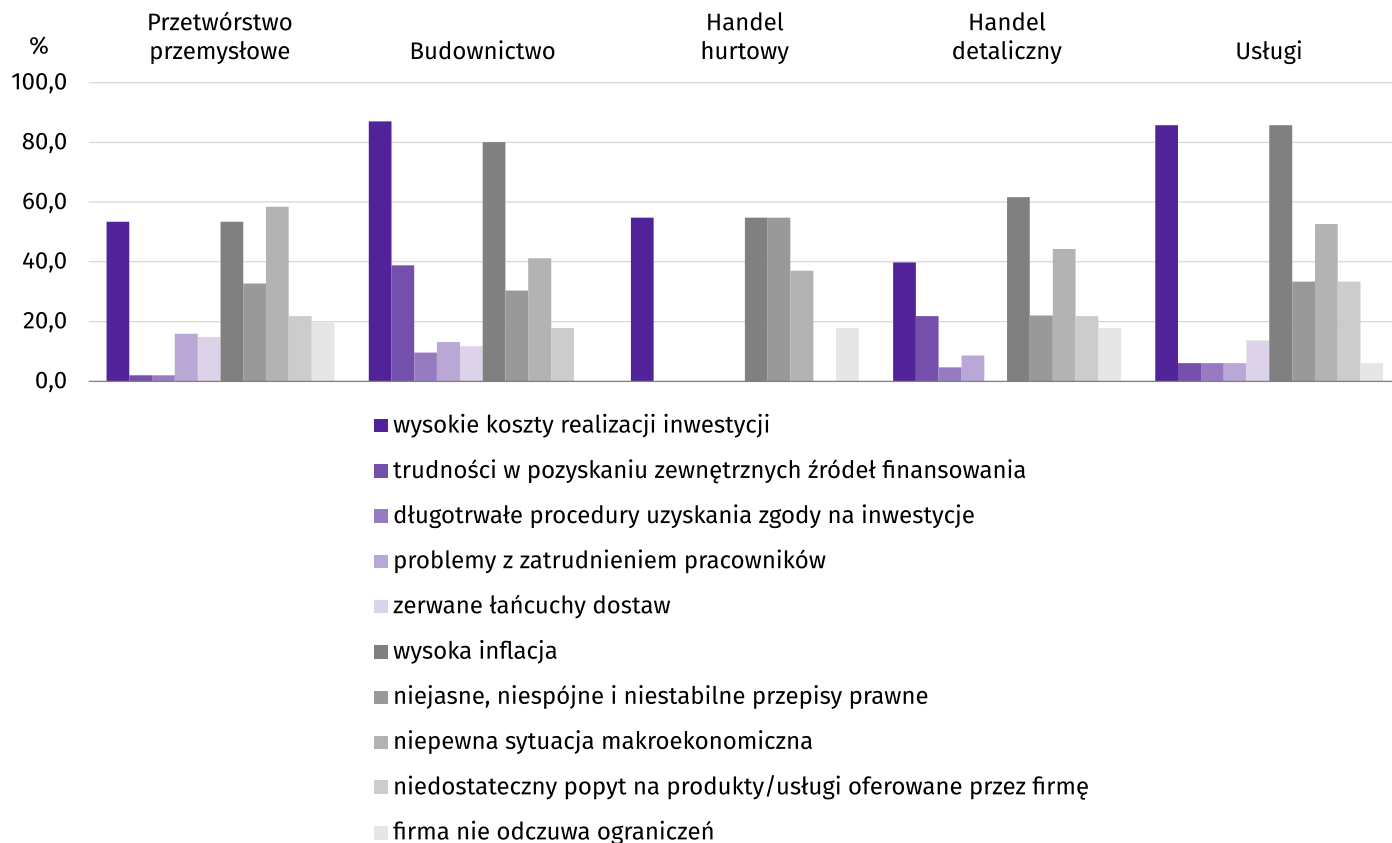
Pyt. 4. Jakie są Państwa aktualne przewidywania, co do poziomu inwestycji Państwa firmy w 2022 r. w odniesieniu do inwestycji zrealizowanych w 2021 r.:

⁶ Dopuszczalne było równoczesne zaznaczenie po jednej odpowiedzi dla każdego z wariantów („odpływ” i „napływ”), w związku z tym suma wariantów może przekroczyć 100%. Odpowiedź „nie dotyczy” zaznaczana była w przypadku, gdy firma nie zatrudnia pracowników z Ukrainy lub nie zaobserwowała w ubiegłym miesiącu ich „odpływu” czy „napływu”.

Przedstawiciele większości firm przewidują utrzymanie poziomu inwestycji na poziomie roku poprzedniego. Spośród prezentowanych obszarów działalności gospodarczej spadek poziomu inwestycji, w porównaniu z inwestycjami zrealizowanymi w 2021 r., najczęściej spodziewany jest w przedsiębiorstwach budowlanych (38,7% badanych przedsiębiorstw) oraz w handlu hurtowym (37,0%). Optymistyczne prognozy zakładające wzrost poziomu inwestycji najczęściej przewidywane są w przetwórstwie przemysłowym (33,8%).

Pyt.5. Które z poniższych czynników w największym stopniu wpływają na ograniczenie skali inwestycji Państwa firmy w bieżącym roku:

Na ograniczenie skali inwestycji w firmach w bieżącym roku w największym stopniu wpływają wysokie koszty realizacji inwestycji, wysoka inflacja oraz niepewna sytuacja makroekonomiczna. Przedsiębiorcy wskazywali również na problemy dotyczące niejasnych, niespójnych i niestabilnych przepisów prawnych. Firmy borykają się również z trudnościami w pozyskaniu zewnętrznych źródeł finansowania (głównie firmy budowlane i handlu detalicznego). Przedsiębiorcy narzekają na niedostateczny popyt na produkty/usługi oferowane przez firmę.

Dane dotyczące wyników badań koniunktury gospodarczej

<https://zielonagora.stat.gov.pl/osrodki/osrodek-badan-koniunktury/obk-dane/>

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie warmińsko-mazurskim w grudniu 2022 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Olsztynie olsztyn.stat.gov.pl w dniu 30 grudnia 2022 r.

Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2021 r. B – 2022 r.		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	136,6	137,1	136,6	136,5	136,8	137,0	136,7	136,6	136,2	136,0	136,2	135,9
	B	138,0	138,4	138,6	138,9	138,6	138,5	138,7	138,3	137,8	137,4	137,3	
poprzedni miesiąc=100	A	99,2	100,4	99,7	99,9	100,3	100,2	99,7	100,0	99,7	99,9	100,2	99,8
	B	101,5	100,3	100,1	100,2	99,8	99,9	100,1	99,7	99,6	99,7	100,0	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	91,8	91,9	92,3	95,5	97,3	102,8	100,8	100,0	99,0	98,8	99,0	98,7
	B	101,0	101,0	101,4	101,8	101,3	101,1	101,5	101,2	101,2	101,0	100,8	
Bezrobotni zarejestrowani ^b (w tys. osób)	A	54,3	54,8	53,5	51,3	49,1	46,3	44,6	43,7	43,0	42,4	42,1	42,6
	B	45,1	44,9	43,2	41,3	39,3	37,7	37,4	37,6	38,2	38,9	39,8	
Stopa bezrobocia ^{bc} (w %)	A	11,4	11,5	11,2	10,8	10,4	9,9	9,5	9,4	9,2	9,1	9,0	9,1
	B	9,6	9,5	9,2	8,8	8,4	8,1	8,0	8,1	8,2	8,3	8,5	
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	3 211	3 713	6 214	4 696	4 564	4 077	4 888	4 153	5 030	4 019	2 910	2 529
	B	3 886	3 826	5 840	3 832	3 871	3 469	3 733	3 693	3 866	2 809	2 493	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem. b Stan w końcu okresu. c Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca.

Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2021 r. B – 2022 r.		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ^a	A	19	19	12	12	11	11	10	10	9	11	15	22
	B	13	14	10	12	11	11	11	10	10	15	17	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	4 648,47	4 476,44	4 702,93	4 682,33	4 677,12	4 744,45	4 942,98	4 847,12	4 911,28	4 987,51	4 901,61	5 505,32
	B	5 155,14	4 953,80	5 315,55	5 452,75	5 157,33	5 287,20	5 452,14	5 268,15	5 392,57	5 399,39	5 367,04	
poprzedni miesiąc=100	A	96,3	96,3	105,1	99,6	99,9	101,4	104,2	98,1	101,3	101,6	98,3	112,3
	B	93,6	96,1	107,3	102,6	94,6	102,5	103,1	96,6	102,4	100,1	99,4	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	106,1	105,5	109,1	114,2	115,3	114,5	111,2	110,0	109,7	109,9	110,6	114,0
	B	110,9	110,7	113,0	116,5	110,3	111,4	110,3	108,7	109,8	108,3	109,5	
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku=100	A	.	.	103,1	.	.	104,9	.	.	105,5	.	.	107,7
	B	.	.	109,3	.	.	113,7	.	.	115,6	.	.	

a Stan w końcu okresu. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem. c W kwartale.

Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2021 r. B – 2022 r.		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc=100	A	105,0	105,8	102,8	97,8	102,5	100,8	88,1	102,7	109,5	109,3	116,7	112,1
	B	98,1	96,9	115,7	113,0	100,9	96,7	96,6	93,3	100,9	104,7	99,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	113,2	119,2	122,6	116,1	119,5	125,7	117,1	132,0	135,0	136,8	146,2	163,6
	B	152,8	139,9	157,4	181,8	179,2	171,7	188,3	171,1	157,7	151,0	129,0	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc=100	A	107,1	102,1	98,2	107,7	101,9	102,7	95,8	107,8	100,7	108,1	99,1	103,8
	B	105,3	104,0	105,0	108,8	97,2	97,0	95,9	111,8	96,9	99,3	98,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	112,8	115,2	114,3	128,2	122,2	121,7	119,2	121,7	122,9	136,8	146,8	139,7
	B	137,4	139,9	149,6	151,1	144,2	136,2	136,4	141,5	136,3	125,1	124,1	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc=100	A	98,1	107,6	120,9	98,6	102,9	103,0	94,9	98,3	86,4	82,1	110,6	110,8
	B	97,5	98,2	148,5	103,9	98,1	106,1	106,2	103,5	103,5	94,3	100,0	

Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2021 r. B – 2022 r.		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	68,7	70,2	83,3	84,5	95,8	95,9	99,6	98,5	90,0	77,7	93,2	108,0
	B	107,3	97,9	120,4	126,8	120,9	124,5	139,4	146,7	175,8	201,8	182,4	
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia	A	5,2	5,1	4,1	3,3	3,5	3,6
	B	3,5	3,3	4,4	3,7	3,4	3,8	3,8	4,0	4,2	4,1	4,1	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc=100	A	100,0	99,0	117,2	91,1	100,8	103,2	96,6	99,6	109,0	100,9	98,4	93,9
	B	101,7	102,8	118,7	90,2	100,4	97,1	93,4	99,6	108,6	98,8*	101,0	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	86,1	85,4	95,3	121,0	108,8	116,6	106,6	112,9	108,8	107,3	108,2	106,3
	B	109,2	113,3	114,8	113,6	113,2	106,5	103,0	103,1	102,7	100,6*	103,2	
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących)													
poprzedni miesiąc=100	A	45,6	102,5	150,3	101,0	117,9	87,3	94,1	85,2	141,4	93,3	121,2	129,3
	B	47,9	91,0	161,3	101,3	100,0	97,6	109,2	87,4	104,5	98,3	104,8	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	83,8	70,4	78,8	96,5	96,0	72,9	80,7	64,3	82,2	84,2	113,8	121,1
	B	127,1	112,9	121,2	121,6	103,1	115,3	133,8	137,3	101,5	107,0	92,5	

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2021 r. B – 2022 r.		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	466	868	1 418	1 917	2 256	2 671	3 181	3 508	4 044	4 577	5 279*	5 896
	B	580	1 187	1 723	2 150	2 871	3 437	4 092	4 845	5 583	6 206	6 993	
analogiczny okres poprzedniego roku=100	A	73,4	97,9	94,0	100,6	95,9	86,8	86,9	85,5	86,3	88,6	90,0*	91,3
	B	124,5	136,8	121,5	112,2	127,3	128,8	128,6	138,1	138,1	135,6	132,5	
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	79,5	102,7	123,2	93,9	107,0	104,3	109,7	94,7	94,5	99,4	95,2	107,7
	B	.	.	130,3	102,6	101,7	105,7	102,1	101,3	94,7	100,8	94,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	96,9	98,5	115,8	124,6	117,6	107,6	107,5	105,3	103,8	105,6	112,9	105,4
	B	.	97,7	103,3	113,0	107,3	108,7	101,2	108,3	108,5	110,1	109,1	
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	5,4	.	.	6,2	.	.	6,5	.	.	6,1
	B	.	.	6,4.	.	.	6,4	.	.	5,2	.	.	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2021 r. B – 2022 r.		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
netto ^a (w %)	A	.	.	4,5	.	.	5,6	.	.	5,8	.	.	5,4
	B	.	.	5,4	.	.	5,8	.	.	4,5	.	.	
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	258,4	.	.	639,8	.	.	1 075,5	.	.	1 811,1
	B	.	.	314,9	.	.	766,2	.	.	1 399,2	.	.	
analogiczny okres poprzedniego roku=100 (ceny bieżące)	A	.	.	79,3	.	.	112,8	.	.	120,0	.	.	130,4
	B	.	.	121,9	.	.	119,7	.	.	130,1	.	.	
Podmioty gospodarki narodowej ^c w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	136 420	136 681	137 057	137 556	138 055	138 669	139 184	139 485	139 975	140 299	140 600	140 765
	B	140 604	140 753	141 111	141 418	141 782	142 299	142 656	142 969	143 312	143 678	143 873	
w tym spółki handlowe	A	9 159	9 232	9 297	9 353	9 400	9 486	9 570	9 613	9 687	9 765	9 803	9 859
	B	9 941	9 982	10 052	10 095	10 148	10 177	10 235	10 272	10 307	10 360	10 387	
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	789	789	788	791	791	796	797	795	798	800	798	801
	B	804	804	803	803	807	811	818	822	822	826	827	

a Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Olsztynie
Dyrektor Marek Morze
Tel.: 89 524 36 66

Rozpowszechnianie:
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych
Agnieszka Wobolewicz
Tel.: 89 524 36 16

Współpraca z mediami:
Tel.: 89 524 36 14
e-mail: J.Balcerzak@stat.gov.pl

olsztyn.stat.gov.pl

[@Olsztyn_STAT](https://twitter.com/Olsztyn_STAT)

[@UrządStatystycznywOlsztynie](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywOlsztynie)

Powiązane opracowania

[Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w listopadzie 2022 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[BANK DANYCH LOKALNYCH](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Pojęcia stosowane w statystyce publicznej](#)